ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ว่าด้วยการสอบข้อเท็จจริงการยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

พ.ศ. ២๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการสอบข้อเท็จจริงการยื่นบัญชีรายรับและรายจ่าย ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิธีการและแนวทางปฏิบัติใน การตรวจสอบบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไป ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสอบข้อเท็จจริง การยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง มติคณะกรรมการการเลือกตั้ง และหนังสือสั่งการเกี่ยวกับ การสอบหาข้อเท็จจริงซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"การเลือกตั้ง" หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

"ผู้สมัคร" หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

"ผู้ร้อง" หมายความว่า ผู้มีสิ้ทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครที่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งหรือตนสมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี มีผู้สมัครกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

"การสอบข้อเท็จจริง" หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและการรวบรวมพยานหลักฐาน หรือข้อมูลหรือการดำเนินการอื่นใดซึ่งผู้มีหน้าที่ได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าผู้สมัครได้มีการยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งไม่ถูกต้องครบถ้วน ตามความจริงหรือใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

"ผู้ถูกสอบข้อเท็จจริง" หมายความว่า ผู้สมัครที่ถูกผู้อำนวยการสงสัยว่ายื่นบัญชีรายรับและ รายจ่ายในการเลือกตั้งไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการ ประกาศกำหนด หรือผู้สมัครที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ สงสัยหรือมีหลักฐานอันสมควร ที่น่าเชื่อได้ว่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

กรณีใดมิได้กำหนดไว้หรือมีเหตุจำเป็น คณะกร^รมการการเลือกตั้งอาจกำหนด ยกเว้น ผ่อนผัน ย่นหรือขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามความในระเบียบนี้ก็ได้

หมวด ๑ กรณีมีเหตุอันควรสงสัย

ข้อ ๖ กรณีผู้อำนวยการมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้สมัครยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง ไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด หรือได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ ว่ามีเหตุอันควรสงสัยหรือมีหลักฐานอันสมควร ที่น่าเชื่อได้ว่าผู้สมัครใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงตามระเบียบนี้

ให้ผู้อำนวยการทำการสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งหรือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย หรือได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้สมัครผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๗ การสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งให้พนักงานของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร คนใดคนหนึ่งหรือหลายคน ทำการสอบข้อเท็จจริง

ข้อ ๘ กรณีผู้อำนวยการมอบหมายพนักงานดำเนินการสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๗ เมื่อมีพยานหลักฐานรับฟังได้ว่ามีการกระทำความผิดให้พนักงานที่มีหน้าที่สอบข้อเท็จจริงแจ้งให้ผู้ถูกสอบ ข้อเท็จจริงทราบโดยระบุข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อให้ผู้นั้นมีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริง อย่างเพียงพอ และให้มีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

ในการชี้แจงข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดวัน เวลา สถานที่ให้ผู้ถูกสอบข้อเท็จจริง ไปชี้แจง หรือกรณีมีความจำเป็นอาจให้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อพนักงานที่มีหน้าที่สอบข้อเท็จจริงได้ โดยการชี้แจงเป็นหนังสือให้กำหนดระยะเวลาในการชี้แจงด้วย กรณีที่ผู้ถูกสอบข้อเท็จจริงไม่ได้มาชี้แจงต่อพนักงานที่มีหน้าที่สอบข้อเท็จจริงภายในวัน เวลา สถานที่หรือระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานที่มีหน้าที่สอบข้อเท็จจริงพิจารณาตามหลักฐานเท่าที่มีอยู่ และบันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

- ข้อ ๙ เมื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ ให้พนักงานที่มีหน้าที่สอบข้อเท็จจริง จัดทำ รายงานการสอบข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้อำนวยการ ซึ่งต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้
 - (๑) ชื่อ ที่อยู่ และตำแหน่งหน้าที่ของผู้ถูกสอบข้อเท็จจริง (ถ้ามี)
 - (b) เหตุอันควรสงสัยหรือหลักฐานและพฤติการณ์การกระทำผิดที่เป็นเหตุให้ต้องสอบข้อเท็จจริง
 - (๓) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการสอบข้อเท็จจริง
- (๔) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้และเสนอความเห็นว่าควรดำเนินคดีหรือยุติเรื่อง โดยให้มีเหตุผลใน การพิจารณาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

ข้อ ๑๐ เมื่อผู้อำนวยการได้รับรายงานการสอบข้อเท็จจริงแล้ว ให้มีความเห็นพร้อมเหตุผล ท้ายรายงานการสอบข้อเท็จจริง ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรผู้อำนวยการอาจสั่งให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง เพิ่มเติมก่อนมีความเห็นก็ได้

กรณีที่ผู้อำนวยการมีความเห็นว่า ผู้ถูกสอบข้อเท็จจริงผู้ใดยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายใน การเลือกตั้งไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด ให้แจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไปโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้อำนวยการเห็นสมควร อาจสั่งให้รวมกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้ง โดยมีหลักฐานอันสมควร เมื่อมีกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ถูกสอบข้อเท็จจริงเป็นรายเดียวกัน
- (๒) ผู้ถูกสอบข้อเท็จจริงหลายรายซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและ ไม่ได้รับการเลือกตั้ง
- (๓) มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีหลักฐานอันสมควรที่มีมูลกรณีเดียวกันหรือเกี่ยวพันกัน กรณีผู้ถูกสอบข้อเท็จจริง ตาม (๒) ที่มีทั้งผู้ที่ได้รับเลือกตั้งและผู้ที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการ สั่งให้ดำเนินการตามข้อ ๖ วรรคสาม

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้อำนวยการเห็นว่า การสอบข้อเท็จจริงเรื่องใดมีความซับซ้อนหรืออาจเกิด ความล่าช้า เพื่อให้การสอบข้อเท็จจริงเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ผู้อำนวยการอาจสั่งให้แยกเรื่องหรือ แยกประเด็นของเรื่องดังกล่าวไปทำการสอบข้อเท็จจริงต่างหาก หรือแยกไปรวมกับประเด็นของเรื่องอื่นก็ได้

ข้อ ๑๓ ในการดำเนินการสอบข้อเท็จจริง ให้นำแบบพิมพ์เฉพาะที่เกี่ยวข้องท้ายระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการรายงานการดำเนินการตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่การสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ

หมวด ๒ กรณีมีผู้ร้อง

ข้อ ๑๕ กรณีมีผู้ร้องว่า ผู้สมัครผู้ใดยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด ให้ดำเนินการ ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด โดยพลัน

ข้อ ๑๖ หากผู้สมัครที่ถูกร้องตามข้อ ๑๕ เป็นบุคคลเดียวกันและมีข้อเท็จจริงเดียวกับกรณี ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการสั่งให้รวมการพิจารณาไว้ด้วยกัน และให้ดำเนินการตามระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ การใดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีรายรับและรายจ่าย ในการเลือกตั้ง ตามระเบียบ คำสั่ง มติคณะกรรมการการเลือกตั้ง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องที่ระบุไว้ ในข้อ ๓ ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามระเบียบ คำสั่ง มติคณะกรรมการการเลือกตั้ง และหนังสือสั่งการดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ อิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง